

Podstawa programowa nauki religii islamu

Wstęp

Współczesna Oświata stawia przed nauczycielami coraz większe wymagania w dziedzinie efektywnego kształcenia uczniów i wychowania. Nauka religii jest szczególnym wyzwaniem dla nauczycieli i pedagogów, gdyż ma ona za zadanie wpoić nie tylko określoną wiedzę ale też i praktykę oraz wartości moralne, tak aby uczeń po lekcjach religii Islamu przyswojoną wiedzę umiał zastosować w swoim życiu. Nauka religii powinna być tak prowadzona aby:

1. Uczeń umiał:

- oceniać fakty i wydarzenia historyczne związane z treścią nauki religii;
- przewidywać i proponować własne zadania we wspólnocie islamskiej na podstawie rozpoznanych darów Allaha;
- samodzielnie oceniać własne postępowanie, przewidywać konsekwencje własnych wyborów;
- rozwijać w sobie umiejętność wyrażania własnych opinii;
- umiejętnie wykonywać modlitwy codziennie (obowiązki i sunny¹);
- oceniać poglądy i postawy osób, z którymi się spotykają;
- reagować na niewłaściwe zachowanie;

2. Uczeń powinien:

- recytować wersety Koranu zadane dotychczas;
- znać dary Allaha i umieć za nie dziękować (słownie i czynami);
- znać sposoby realizacji przedstawiania religii innym i starać się poprawiać zniekształcony obraz Islamu;
- wykonywać obowiązki muzułmanina wg Koranu i Sunny²;
- znać i wykonywać modlitwę słowną (DUAA³);
- znać związek religii z życiem codziennym.

---

¹ sunna w tym kontekście: to praktyka mile widziana w Islamie ale nie obowiązkowa.

² Sunna: to drugie źródło Islamu po Koranie, są to wypowiedzi Posłańca P. z N. Jego praktyki i zalecenia.

³ Duaa: w języku arabskim oznacza modlitwa słowna (prośby i błagania).

A) Program ramowy:

CELE OGÓLNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	
	KLASA I	
<p>- Kształtowanie umiejętności poznania Allaha przez znaki w otaczającym świecie. - Kształtowanie świadomości przynależenia do społeczności muzułmańskiej i obowiązki wobec tej społeczności. -Nauczanie czytania Koranu - Kształtowanie umiejętności włączania się w praktykowanie wiary /modlitwa, wspomnianie Allaha, praktyki i zachowanie w życiu codziennym/</p>	<p>Radość wiary w Allaha i znaczenie tej wiary.</p>	<p>-Nauka czytania wersetów Koranu z Części 30-ej. -Wprowadzanie w rzeczywistość religijną i podstawowe filary wiary muzułmańskiej, na podstawie których uczeń będzie kształtował odpowiednie postawy życiowe. - Rozbudzenie zainteresowania życiem wiary i radości wiary. - Kształtowanie poczucia przynależności do wspólnoty muzułmańskiej. -Wprowadzenie w religijne przeżywanie i praktyki, w tym świąteczne i poznanie ważnych okresów w roku pod względem religijnym. -Kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z innymi- dziećmi i dorosłymi według zasad religijnych. -Uwrażliwianie dziecka na różne sposoby odkrywanie obecności Allaha w jego życiu, nawiązywania dialogu i dawania odpowiedzi.</p>
		KLASA II

	<p>Allah w życiu muzułmanina- znaczenie. Źródła wiary muzułmańskiej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Nauka czytania kolejnych wersetów Koranu z Części 30-ej. -Wypowiedzi Posłańca P. z N. (Hadithy)⁴ jako II źródło zasad Islamu. -Pogłębienie związku swojego życia z życiem religijnym oraz wprowadzenie do odnajdywania w nim własnego miejsca. -Uzdolnienie do pełnego, świadomego i aktywnego uczestnictwa w życiu swoim i muzułmanów. -Poznanie wybranych przykładów z historii Posłańca i urzeczywistnienie w życiu ucznia (kształtowanie jego osobowości). -Nauczanie podstawowych praktyk muzułmanina w życiu codziennym /modlitwa, post, zachowanie i inne/ i sposób ich praktykowania. -Uzdolnienie do kształtowania sumienia na podstawie prawdy wiary (postawa nawrócenia, skrucha, przebaczenie). -Uzdolnienie do szukania płaszczyzn szerzenia dobra na ziemi.
KLASA III		

---

⁴) Hadith to wypowiedź Posłańca P. z N. spisany i relacjonowany przez osoby godne zaufania.

	Poznanie Allaha i obowiązki wynikające z tego poznania. Rola muzułmanina w życiu osobistym i społecznym.	-Nauka czytania kolejnych wersetów Koranu z Części 30-ej. -Historia Posłańca P. z N. i wyciąganie lekcji z tej historii w szerzeniu dobra i miłości do innych. -Kształtowanie umiejętności działania w różnych sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych na podstawie zasad religijnych i miłości. -Nauka modlitwy wspólnej i uzdolnienie do wspólnych rytuałów modlitewnych, miłości i jedności. -Pogłębienie zasad wiary w życiu ucznia.
	KLASA IV	
-Pogłębienie umiejętności czytania Koranu. -Wzbudzenie zainteresowania religijnego. -Poznanie historii Posłańca P. z N. -Otwarcie na świat wartości stanowiących fundament wszelkich międzyludzkich relacji. -Kształtowanie umiejętności symbolizowania, czynnego, świadomego i radosnego włączenia się w życie muzułmańskie.	Wierzę w Allaha, więc kocham Go i do Niego się modlę.	-Nauka czytania kolejnych wersetów Koranu z Części 30-ej. -Ukazanie niezbędności wiary w Allaha i relacji muzułmanina z Allahem oraz sposób szukania pomocy w rozwiązywaniu spotykanych problemów. -Wiara pomocą w rozumieniu własnego życia i świata / namacalne przykłady z życia codziennego/. -Kształtowanie sumienia oraz postawy odpowiedzialności z akcentem na najbliższe środowisko życia ucznia; związek tej odpowiedzialności z zasadami wiary muzułmańskiej.
	KLASA V	

	<p>Allah mnie stworzył, więc tylko On wie co jest dla mnie dobre.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Nauka czytania kolejnych wersetów Koranu z Części 30-ej. -Uzdolnienie do odczytywania lekcji płynących z historii Posłańca P. z N. -Prowadzenie do dostrzegania potrzeby budowania własnej wiary w łączności z innymi – miłość do brata jest jednym z podstawowych elementów wiary. -Pomoc w przygotowaniu do przemian okresu dojrzewania, objawy, obowiązki, sygnały ostrzegawcze. -Kształtowanie refleksyjnej postawy wobec różnych sytuacji życiowych i zobowiązań moralnych.
KLASA VI		
	<p>Co oznacza przynależność do Islamu?</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Nauka czytania kolejnych wersetów Koranu z Części 30-ej. -Ukazanie związku wiary z życiem. -Rozwijanie poczucia przynależności i odnajdywanie własnego miejsca, zadań w życiu rodziny, Islamu i narodu. -Świadoma postawa motywująca do odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu Islamu, rodziny, szkoły, grupy koleżeńskiej, społeczeństwa. -Zakorzenie w kulturze muzułmańskiej, by stała się osobistą wartością.

B) Metodyka nauczania

CEL OGÓLNY	CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA	TREŚĆ
1. Rozwijanie poznania wiary	<ul style="list-style-type: none"> -Kształtowanie świadomości dziecka o przynależności do Islamu; -Kształtowanie umiejętności odnajdywania Znaków Allaha w otaczającym świecie; -Wzbudzenie zainteresowania życiem wiary i doświadczania radości z wiary; -Poznanie podstawowych prawd wiary wpływających na kształtowanie postaw; -Wprowadzanie w historię Posłańca P. z N. i jej znaczenie; 	<ul style="list-style-type: none"> -Uświadamiać uczniom istnienie rzeczywistości religijnej; -Zakorzeniać wiarę w sferze emocjonalnej i w modlitwie; -Rozwijać w uczniach zaciekawienie i postawę otwartości na poznanie Allaha; -Zapoznać z wybranymi wydarzeniami z historii Posłańca P. z N., - obietnica przybycia Ostatniego Posłańca, - prorocy i zwiastuny nadejścia Posłańca, - Islam- ostatnią religią; 	<ul style="list-style-type: none"> -W codziennym życiu spotykamy Znaki Allaha i wiemy, że On nas kocha; -Zaufanie do Allaha opiera się na wierze w Nim i w wysłannictwie Muhammada P. z N.; -Różnicowanie światopoglądowe; -Allah jest zawsze blisko nas - obdarza łaską; -Muhammad P. z N. jest Jego Posłańcem do nas; -Wysłannictwo Muhammada Z N. - Jego życie i zarys nauki; -Życie Posłańca i Jego Przyjaciół.
2. Nauczanie modlitwy	<ul style="list-style-type: none"> -Uczenie nawiązywania dialogu z Allahem i udzielania odpowiedzi na Jego apel; -Wdrożenie do modlitwy dziękczynnej, chwalebnej, przebłagalnej, błagalnej i prywatnej; 	<ul style="list-style-type: none"> -Wzbudzić ducha skupienia i uczyć prostego wyrażania wewnętrznych przeżyć; -Uczyć podstawowych modlitw; -Uczyć praktykowania modlitw obowiązkowych i przestrzegania ich czasów; 	<ul style="list-style-type: none"> -Modlitwa jest jeden z filarów Islamu i jest ona rozmową z Allahem; -Modlitwę praktykujemy, jak uczył nas Posłaniec P. z N.; - Modlitwa we wszystkich religiach była i pozostaje znakiem człowieka wiary: - Modlitwa oczyszcza duszę, uspakaja i jest więzią między nami i Allahem; -Postawy wdzięczności, skruchy i przebaczenia; -Wiara i modlitwa są źródłem ludzkiej

W Imię Allaha Miłosiernego Litościwego
Liga Muzułmańska w RP

			życzliwości, pogody ducha, radości;
3. Formacja moralna	<p>-Poznanie wybranych wydarzeń z historii Posłańca P. z N. i urzeczywistniających się w życiu ucznia (dla kształtowania jego osobowości);</p> <p>-Zdolność kształtowania sumienia na podstawie przykazania miłości w Koranie i Sunnie;</p> <p>-Zdolność szukania płaszczyzn szerzenia dobra w życiu codziennym a szczególnie w swoim środowisku;</p> <p>-Kształtowanie osobowości (odpowiednio do wieku) na przykładzie wzorów z historii Posłańca P. z N. i Jego Przyjaciół;</p>	<p>-Formować wrażliwe sumienie;</p> <p>-Rozwijać postawę zaufania do Allaha i odpowiedzi na Jego wezwanie;</p> <p>-Rozwijać postawę życzliwości i koleżeństwa wobec rówieśników;</p> <p>-Rozwijać postawę szacunku wobec rodziców i innych dorosłych, na podstawie praw i obowiązków zawartych w Koranie i Sunnie;</p> <p>-Kształtować właściwe odniesienia do drugich: wdzięczność, gotowość do dzielenia się z innymi, wzajemne obdarowywanie się, ale też przeproszanie i miłowanie;</p> <p>-Uwrażliwiać na zagrożenie zdrowia własnego i innych i kochanie dla innych to, co dla siebie;</p> <p>-Uczyć właściwych postaw w stosunku do otaczającego środowiska, przyrody, uczyć samokontroli;</p> <p>- Pomagać w kształtowaniu właściwej postawy wobec własnego ciała;</p>	<p>-Jedność wyrazem poczucia braterstwa w Islamie;</p> <p>-Dar wiary wyrazem troskliwej miłości Allaha wobec ludzi;</p> <p>-Miłość zasadą życia człowieka (przykazanie miłości, troski i dobra);</p> <p>-Przykłady życia według Koranu;</p> <p>-Troska o dobro wspólne: klasowe, rodzinne, społeczne i inne;</p>

4. Wychowanie do życia we wspólnocie	-Kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami i dorosłymi; -Kształtowanie świadomości przynależenia do społeczności muzułmańskiej; -Pogłębienie związku swojego życia z życiem Islamu i odnajdywanie swojego miejsca wśród innych;	-Wzbudzić przeświadczenie o rzeczywistości nadprzyrodzonej zapoczątkowanej w muzułmaninie w Islamie; -Uświadomić wartość życia we wspólnocie i potrzebę właściwych w niej zachowań; -Budować wspólnotę i jedność w klasie, rodzinie, społeczeństwie;	-Islam „przestrzenią” gromadzenia się wspólnoty wierzących; -Każdy muzułmanin ma swoje miejsce w Islamie; -Co już teraz mogą uczynić dla Islamu i ludzkości;
5. Przygotowanie do reprezentowania Islamu	-Głoszenie przesłania nauki religii poprzez świadczenie codziennym życiem.	- Troszczyć się, by poprawić obraz Islamu i jego zasady u wszystkich, którzy go nie znają lub znają błędnie.	-Muhammad P. z N. jest naszym przykładem.

Materiał dydaktyczny do nauki religii -grupa I-

Kuran

Nauczanie recytacji i tafseer (wyjaśnienie sensu) następujących sur:

1. Alfatihah (Otwierająca),
2. Annas (Ludzie),
3. Alfalaq (Jutrzenka),
4. Alikhlas (Szczerłość wiary),
5. Almasad (Sznur),
6. Annasr (Zwycięstwo),
7. Alkafirun (Niewierzący),
8. Alkauthar (Obfityść),
9. Alma'un (Wspomożenie),
10. Quraysz (Kurajszyci),
11. Alfil (Słoń),
12. Alhumaza (Oszczerca).

Elementy wiary muzułmańskiej:

1. Allah (SŁ) jest moim Bogiem,
A)wiara w Allaha,
B)oznaczenie wiary,
C)dlaczego wierzymy.
2. Muhammad (SAAŁ) jest ostatnim posłańcem Allaha,
A)kim jest muhammad (SAAŁ),
B)dlaczego został wysłany do nas,
C)wiara w Posłańca.
3. Kuran jest Świętą Księgą Allha,
A)został zsyłany Posłańcu Muhammadowi (SAAŁ),
B)czym jest dla muzułmanów Kuran?,
C)co jest zawarte w Kuranie.

Elementy Fikh (zasady Islamu):

1. czystość,
  2. przygotowanie się do modlitwy,
  3. filary modlitwy.
-

Zasady moralności:

1. Braterstwo;
2. Korzystanie z czasu;
3. Zachowanie czystości, dobrego wyglądu i zdrowia;
4. Wstydlivość.

Materiał dydaktyczny do nauki religii -grupa II-

Kuran

1. Al-Asr (Pora przedwieczorna),
  2. Attakathor (Współzawodnictwo),
  3. Alqariya (Wydarzenie przerażające),
  4. Aladiyat (Galopujące),
  5. Azzalzala (Trzęsienie ziemi),
  6. Albayyina (Jasny dowód),
  7. Alqadr (Decyzja),
  8. Alalaq (Zakrzepła krew),
  9. Attin (Drzewo figowe),
  10. Aszarh (Otwarcie),
  11. Adduha (Jasność poranka),
  12. Allayl (Noc).
-

Elementy wiary muzułmańskiej:

Filary religii muzułmańskiej:

1. Wiara w Allah i Jego Posłańca,
  2. Modlitwa,
  3. Jałmużna,
  4. Post,
  5. Pielgrzymka do Mekki.
-

Elementy seery (Historia posłańca Muhammad SAŁ):

1. Okres przed narodzinami Posłańca ika mad SAŁ,
  2. Narodziny Posłańca Muhammad SAŁ,
  3. Lekcje z życia Posłańca.
-

Elementy Fikh (zasady Islamu):

1. alłudu' (ablucja),

2. rodzaje czystości do modlitwy.
3. jaka się modlimy I modlitwę fadžr,
4. co psuje ablucję,
5. co psuje modlitwę.

Zasady moralności:

1. Cierpliwość;
2. Intencja;
3. Jak dobierać przyjaciół,
4. Prawdomówność.

Materiał dydaktyczny do nauki religii -grupa III-

Kuran

1. Aszszams (Słońce),
  2. Albalad (Miasto),
  3. Alfadżr (Jutrzenka),
  4. Akghasziya (Oszłamiające),
  5. Ala'ala (Najwyższy),
  6. Attariq (Gwiazda Nocna),
  7. Alburudż (Konstelacja),
  8. Alinsziqaa (Rozerwanie).
-

Elementy wiary muzułmańskiej:

Filary wiary muzułmańskiej

1. wiara w Allaha,
  2. wiara w Aniołów,
  3. wiara w Księgi,
  4. wiara w Posłańców,
  5. wiara w Dzień Ostateczny,
  6. wiara w Przeznaczenie.
-

Elementy seery (Historia posłańca Muhammad SAAŁ):

1. Objawienie,
  2. I okres Islamu w Mekce,
  3. pierwsi muzułmanie,
  4. cierpienie muzułmanów w Mekce,
  5. ucieczki do Etiopii,
  6. Lekcje z życia Posłańca.
-

Elementy Fikh (zasady Islamu):

1. powtórka ablucji,
2. części nieobowiązkowe ablucji (sunna),

3. mycie całego ciała.
  4. modlitwy obowiązkowe –szczegółowo,
  5. post-definicja i zasady,
  6. zakat (jałmużna)-definicja.
-

Zasady moralności:

1. Nauka i zdobywanie wiedzy;
2. Godność;
3. Dobroczynność;
4. Litość.

Materiał dydaktyczny do nauki religii -grupa IV-

Kuran

1. Almutaffifin (Oszuści),
  2. Alinfitar (Rozdzielenie),
  3. Attakwir (Zaciemnienie),
  4. Abaka (Zachmurzył się),
  5. Annaziyat (Wryrywający),
  6. Annaba' (Wieść).
-

Elementy wiary muzułmańskiej:

1. wiara a życie codzienne (szkoła, dom, koledzy....),
  2. wiara a moralność,
  3. co oznacza, że wierzę w:
    - Allaha,
    - Aniołów,
    - Księgi,
    - Posłańców,
    - Dzień Ostateczny,
    - Przeznaczenie?
  4. znaki wiary.
-

Elementy seery (Historia posłańca Muhammad SAAŁ):

1. pozwolenie Allaha na ucieczkę do Medyny,
2. początki życia muzułmanów w Medynie,
3. budowa meczetu,
4. braterstwo,
5. budowa nowego społeczeństwa-koszty i znaczenie,
6. nowe spojrzenie na życie,
7. rozpowszechnienie Islamu.

Elementy Fikh(zasady Islamu):

1. attajamom (czystość za pomocą piasku),

2. sunny (modlitwy nieobowiązkowe) w ciągu doby,
  3. modlitwa za zmarłego,
  4. modlitwa o deszcz,
  5. modlitwa w czasie zaćmienia słońca i księżyca.
  6. pielgrzymka do Mekki-obowiązki i zasady,
  7. zekat jałmużna – zasady, ilość w zarysie.
-

Zasady moralności:

1. Tolerancja;
2. Wybaczenie;
3. Jedność i zjednoczenie;
4. Siła i odwaga w zwalczaniu zła wewnętrznego i zewnętrznego.